

ISTRAŽIVANJE I OBLIKOVANJE E-ARHIVA PROF. DR. SC. TOMISLAVA JANKA ŠAGI-BUNIĆA U AKADEMSKOJ GODINI 2018./2019.

Domagoj KORUŽNJAK

Nadbiskupsko bogoslovno sjemenište u Zagrebu
Kaptol 29, 10 000 Zagreb
dkoruznjak30@gmail.com

Akadske godine 2018./2019. po peti je put na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu studentima ponuđen seminar pod nazivom *Istraživanje i uređivanje arhiva Tomislava Janka Šagi-Bunića*, koji vodi doc. dr. sc. Andrea Filić i *E-arhiv Tomislava Janka Šagi-Bunića*, koji vodi doc. dr. sc. Anto Barišić. Oba ta seminarra pohađalo je dvadeset studenata: Ana-Ivana Banaj, Marko Bandić, Martina Beljo, Dominik Blažun, Tomislav Crnogorac, Fran Ćorić, Nikola Drljepan, Josip Duvnjak, Pavle Ivić, Domagoj Koružnjak, Ilija Lešić, Daniel Majstorović, Tonći Maleš, Marijan Penić, Niko Petković, Marko Pintarić, Vinko Podrug, Tomislav Sabađija, Josip Špoljarić i Ante Travica.

Seminar se kao i svake godine izvodio u osobnom arhivu prof. dr. sc. Tomislava Janka Šagi-Bunića, koji je smješten u kapucinskom samostanu sv. Mihaela arkandela u zagrebačkoj Dubravi u Kapucinskoj ulici broj 47, kamo su studenti, podijeljeni u dvije grupe, dolazili jednom tjedno od 14.00 do 18.00 sati. Budući da je kroz protekle četiri godine gotovo sva arhivska građa razvrstana po većim cjelinama i sortirana u papirnate košuljice na koje su napisani osnovni podatci o pojedinom dokumentu, ove je akademske godine rad studenata bio podijeljen u tri glavne faze. Prva faza se sastojala od revizije i kontrole sveukupne, sustavno sređene, raznovrsne arhivske građe po područjima, što je urađeno u proteklim četirima akademskim godinama. U toj se fazi kontrolirao dosadašnji rad i uređenje arhivske građe po pojedinim područjima. U drugoj fazi rada podatci su se unosili u računalo te se započelo s postupkom stvaranja e-inventara, tj. digitalnog inventara, koji je nezaobilazna pretpostavka za

mogući e-arhiv. Podatci su se unosili abecednim i kronološkim redom te, gdje je to bilo moguće, kombinacijom jednoga i drugoga. Ta je faza vrlo zahtjevna i spora te će sigurno trajati još barem par godina, no ona je od izuzetne važnosti za stvaranje i daljnji razvoj e-arhiva. Treća faza sastojala se od prepakiravanja i prepisivanja teksta s dosadašnjih starih košuljica i mapa – u koje je građa bila složena u proteklim četirima godinama a koje nisu bile predviđene za trajno arhivsko čuvanje – u nove tzv. »beskiselinske« košuljice i mape za trajnu arhivsku pohranu prema važećim standardima obrade i čuvanja arhivske građe. To je još jedna od faza koja zahtijeva puno rada i truda, no iznimno je važna kako bi se arhivska građa adekvatno zbrinula i osiguralo njezino što duže očuvanje.

Upravo stoga što je u prethodnim godinama sva građa već uvelike razvrstana po većim cjelinama i temama, ove je godine bilo moguće obraditi velik broj tema. Tako su u listopadu 2018. obrađene sljedeće teme: osobna dokumentacija prof. Šagi-Bunića, dopisi generalnog ministra OFMCap, Biskupska konferencija Jugoslavije, nagrada za životno djelo, fra Bernardin Škrivanić, fra Anzelmo Canjuga, članci raznih autora, sakramenti i liturgija Crkve, prijevodi T. J. Šagi-Bunića. U studenome i prosincu 2018. godine te u siječnju 2019. godine provedena je kontrola, revizija i računalno registriranje sveukupne složene korespondencije prof. Šagi-Bunića, koja se sastoji od osobnih pisama, razglednica, čestitaka, dopisnica i telegrama. Istodobno s kontrolom i revizijom, tijekom koje je povremeno otkrivano nekoliko korespondenciji nepripadajućih, »zalutalih« listova, započeo je unos sveukupne korespondencije u računalno. Registriranjem svakoga pojedinog lista iz obilate korespondencijske građe započelo je stvaranje e-arhiva.

Što se tiče same korespondencije, ona je podijeljena u dvije cjeline. Prva je opća korespondencija i ona obuhvaća širok spektar korespondencata i pisama, a druga je izdvojena korespondencija i u nju su smještene sva privatna i osobna pisma koja je primio i poslao prof. Tomislav Janko Šagi-Bunić.

Kako bi se lakše shvatilo što se podrazumijeva pod pojmom »izdvojena korespondencija«, nije na odmet navesti cjeline koje ona obuhvaća: pisma Tomislava Janka Šagi-Bunića roditeljima i rodbini, pisma franjevacu kapucina T. J. Šagi-Buniću iz Hrvatske i inozemstva, pisma Hadrijana Boraka (OFMCap.) T. J. Šagi-Buniću, pisma T. J. Šagi-Bunića Hadrijanu Boraku (1958. – 1966. + S. D.), pisma profesora teoloških fakulteta T. J. Šagi-Buniću, pisma biskupa T. J. Šagi-Buniću i njegovi odgovori biskupima, čestitke i reakcije na publikaciju T. J. Šagi-Bunića »Misao i djelo«, *nihil obstat* za Šagi-Bunićeva djela (1957. – 1962.), molbe Šagi-Buniću za *nihil obstat*, prijevod misnog kanona, pisma Đuki Stuburiću i njegovoj zajednici (1968. – 1998.), čestitke T. J. Šagi-Buniću u povodu nje-

gova izbora u JAZU, crkveni i građanski tisak o novim članovima JAZU-a i HAZU-a (1966. – 1999.), pisma povodom slavlja zlatne mise T. J. Šagi-Bunića (1998.), dopisi i obavijesti urednika časopisa i revija T. J. Šagi-Buniću (1963. – 1997.), pozivi i obavijesti P.E.N. centra (kluba) T. J. Šagi-Buniću (1971. – 1998.), pisma i reakcije na pitanja T. J. Šagi-Bunićevih čitatelja i slušatelja (1966. – 1999.), pisma i komentari čitatelja *Glasa Koncila* T. J. Šagi-Buniću (1965. – 1994.), pisma i prilozi advokata dr. Zlatka Kuntarića T. J. Šagi-Buniću (1954. – 1979.)

Krajem prosinca 2018. godine u računalu je unesena i registrirana dosad neobjavljena Šagi-Bunićeva homiletska građa, koja je kronološki podijeljena i raspoređena na sljedeći način: neobjavljene cjelovite homilije (1948. – 1999.), kopije ili duplikati cjelovitih homilija (1948. – 1999.), rukopisne bilješke i nacrti vezani za njegove cjelovite neobjavljene homilije (1949. – 1997. + S. D.), skice i nacrti vezani za neobjavljene homilije (1948. – 1999.), necjelovite neobjavljene homilije i nekoliko kateheza (1949. – 1994. + S. D.), skice i nacrti vezani za neobjavljene i necjelovite homilije te skice i nacrti za homilije održane u zagrebačkoj katedrali (1961. – 1962.). Tijekom veljače 2019. godine u e-arhiv unesena je građa koja obuhvaća sljedeće teme: značajne osobe iz crkvenog i kulturnog života, teološko-pastoralni tjedan (TPT) u Zagrebu, vjeronauk u školi i koncilska tribina.

Sljedeća su dva mjeseca (ožujak i travanj) bila rezervirana za »prepakiranje« iz starih košuljica i mapa u nove građe vezane za Šagi-Bunićev rad na KBF-u, za Šagi-Bunića kao profesora na KBF-u te za Sveučilište u Zagrebu. Neke od cjelina iz tog dijela su: isključenje KBF-a iz Sveučilišta u Zagrebu (1952.), pravni status KBF-a nakon isključenja iz Sveučilišta u Zagrebu (1952. – 1978.), Tomislav Janko Šagi-Bunić kao profesor KBF-a (1953. – 1999.), radovi studenata KBF-a pod mentorstvom prof. T. J. Šagi-Bunića (seminarski i diplomski radovi, licencijati, specijalizacije, doktorski izvadci), radovi studenata na temu misli i djela prof. T. J. Šagi-Bunića, govori prof. T. J. Šagi-Bunića u raznim prigodama (1952. – 1998.), sjednice Fakultetskog vijeća KBF-a, 300. obljetnica postojanja KBF-a (1969.), počasni doktorati KBF-a (1945. – 1992.), financije KBF-a (1945. – 1992.), kolekta za KBF (1955. – 1991.), afilijacije KBF-a (1970. – 1992.)

U svibnju 2019. godine također je nastavljeno »prepakiranje« studentskih, znanstvenih i publicističkih radova prof. T. J. Šagi-Bunića (1943. – 1999.) te je time zaključena prošlogodišnja znanstvena aktivnost na seminaru *Istraživanja i uređivanje arhiva Tomislava Janka Šagi-Bunića* i na seminaru *E-arhiv Tomislava Janka Šagi-Bunića*.

No seminari su, prema već ustaljenoj dobroj praksi, završili studijsko-rekreativnim izletom profesora i studenata u Zadar.

Uvid u građu i materijale koje čuva osobni arhiv Tomislava Janka Šagi-Bunića daje okvirnu sliku o čovjeku koji je značajno obilježio postkoncilsku teološku misao u Hrvatskoj kao vrstan poznavatelj koncilskih misli i glavni kreator postkoncilskih kretanja u Hrvatskoj. Izuzetan je doprinos prof. Tomislava Janka Šagi-Bunića tadašnjim teološkim zbivanjima te je on zasigurno zaslužio jedno od najznačajnijih mjesta kada govorimo o tom povijesnom razdoblju. Taj je utjecaj vidljiv sve do današnjih dana te je stoga važno očuvati njegovu ostavštinu kako bi nove generacije teologa mogle dobiti jasan i neposredan uvid u formiranje teološke misli u kojoj su oni odgajani. Interes za njegovim stvaralaštvom i radom ne jenjava sve do današnjih dana, što se najočitije vidi u zajedničkom petogodišnjem radu profesora i studenata s KBF-a Sveučilišta u Zagrebu, koji se trude sažeti, arhivirati i digitalizirati cijelu arhivsku građu prof. dr. sc. Tomislava Janka Šagi-Bunića.